

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМЕТРИЧНІ МОДЕЛІ В МАРКЕТИНГУ»

Лектор курсу			Ромашенко Ольга Сергіївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: o.romashchenko@duikt.edu.ua Посилання в GWE – https://classroom.google.com/c/NzEwMjYzNTQ2NzY0		
Галузь знань			07 <i>Управління та адміністрування</i>		Рівень вищої освіти		Доктор філософії		
Спеціальність			075 Маркетинг		Семестр		2		
Освітня програма			«Маркетинг»		Тип дисципліни		Обов'язкова		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					Лабораторних занять	Самостійна підготовка
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять				
	4	120	18	-	18	-	84		

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню: Філософія науки (5), Штучний інтелект у маркетингу (3)

Освітні компоненти для яких є базовою:

Мета курсу: формування комплексної системи знань і практичних навичок щодо побудови і дослідження економетричних моделей в маркетингу, за допомогою яких відображаються кількісні зв'язки, закономірності розвитку, динаміка соціально-економічних процесів, систем та показників в економічному просторі, з метою прогнозування, аналізу взаємного впливу явищ та прийняття оптимальних маркетингових рішень.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК07. Здатність до виявлення і формалізації закономірностей розвитку суб'єктів ринкових відносин на основі фундаментальних та прикладних досліджень, розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності маркетингових систем.

СК09. Здатність до креативного мислення, генерування нових складних ідей у сфері маркетингу.

Програмні результати навчання (ПРН)

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з маркетингу і дотичних предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН04. Глибоко розуміти та імплементувати загальні принципи та методи маркетингової науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій діяльності.

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з маркетингу та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН07. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми маркетингу державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН10. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються маркетингу, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

РН12. Креативно мислити, генерувати нові складні ідеї у сфері маркетингу.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «ЗАСТОСУВАННЯ БАГАТОФАКТОРНИХ МОДЕЛЕЙ В МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ»			
Тема 1. Основи економетричного моделювання у маркетингу			
Знати теоретико-методологічних засад застосування економетричних методів у маркетингових дослідженнях, мету та задачі економетричного моделювання, завдання економетричного дослідження.			
Вміти: визначати мету та задачі економетричного моделювання.			
Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 3			
Результати навчання: РН 01, РН 06			
Рекомендовані джерела: 1-10			
Заняття 1.1. Розвиток економетричного моделювання як науки. Предмет, мета та задачі економетричного моделювання. Класифікація, приклади та особливості економетричних моделей.	Лекція 1 2 год.		Лекція-візуалізація
Заняття 1.2. Роль економетричного моделювання в маркетингових дослідженнях.	Практичне заняття 1 2 год.	4 бали	Усне опитування, дискусія на тему: «Розвиток та роль економетричного моделювання в маркетингових дослідженнях»
Тема 2. Прості та загальні економетричні моделі у маркетингу			
Знати: загальні поняття про просту економетричну модель; сутність методів оцінки адекватності простої економетричної моделі реальній дійсності, загальні поняття про модель багатофакторної лінійної регресії, властивості методу найменших квадратів.			
Вміти: розраховувати коефіцієнт кореляції, коефіцієнт детермінації та індекс кореляції, критерій Фішера та коефіцієнт еластичності, застосовувати методики прогнозування на основі моделей багатофакторної лінійної регресії, будувати коваріаційні та кореляційні матриці			
Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5,			
Результати навчання: РН 01, РН 06, РН 07			
Рекомендовані джерела: 1-10			
Заняття 2.1. Загальне поняття про просту економетричну модель. Методи оцінки невідомих параметрів простої економетричної моделі. Прогнозування на основі простих економетричних моделей. Нелінійні прості економетричні моделі.	Лекція 2		Лекція-візуалізація
Заняття 2.2. Методи побудови та критерії дослідження моделей парної регресії	Практичне заняття 2 2 год.	4 бали	Усне опитування. Кейс «Оцінка тісноти взаємозв'язку між соціально-економічними явищами і процесами в простих економетричних моделях». Кейс «Оцінка адекватності простої економетричної моделі реальній дійсності». Кейс «Оцінка взаємного відсоткового впливу соціально-економічних явищ і процесів в простих економетричних моделях». Кейс «Оцінка статистичної важливості параметрів простої економетричної моделі та побудова для них довірчих меж». Кейс «Прогнозування на основі моделей багатофакторної лінійної регресії»
Тема 3. Мультиколінеарність в багатофакторному регресійному аналізі.			
Знати: поняття та види мультиколінеарності, причини виникнення і наслідки.			

<p>Вміти: проводити тестування наявності мультиколінеарності в загальних економетричних моделях, застосовувати методи звільнення від мультиколінеарності</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10</p> <p>Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
<p>Заняття 3.1. Поняття та види мультиколінеарності. Причини виникнення і наслідки. Тестування наявності мультиколінеарності в загальних економетричних моделях. Метод Фаррара-Глобера. Методи звільнення від мультиколінеарності.</p>	Лекція 3		Лекція-візуалізація
<p>Заняття 3.2. Методи дослідження мультиколінеарності в багатофакторному регресійному аналізі</p>	Практичне заняття 3 2 год.	4 бали	Усне опитування. Вирішення практичних завдань щодо застосування методу Фаррара-Глобера. Вирішення практичних завдань щодо застосування методів звільнення від мультиколінеарності.
<p>Тема 4. Автокореляція в багатофакторному регресійному аналізі.</p> <p>Знати: основні поняття та значення автокореляції.</p> <p>Вміти: застосовувати методики тестування автокореляції, провести оцінку параметрів регресійної моделі.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10</p> <p>Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
<p>Заняття 4.1. Природа автокореляції. Основні поняття та значення. Критерії тестування автокореляції. Оцінка параметрів регресійної моделі при наявності автокореляції. Прогнозування.</p>	Лекція 4		Лекція-візуалізація
<p>Заняття 4.2. Методи дослідження автокореляції в багатофакторному регресійному аналізі.</p>	Практичне заняття 4 2 год.	4 бали	Усне опитування. Вирішення практичних завдань щодо визначення критерію Дарбіна – Уотсона. Вирішення практичних завдань щодо визначення критерію Фон Неймана. Вирішення практичних завдань щодо визначення нециклічного коефіцієнту автокореляції»
<p>Тема 5. Гетероскедастичність в багатофакторному регресійному аналізі.</p> <p>Знати: основні поняття та значення гетероскедастичності, причини виникнення і наслідки.</p> <p>Вміти: застосовувати критерії тестування гетероскедастичності, проводити оцінку параметрів регресійної моделі при наявності гетероскедастичності.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10</p> <p>Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
<p>Заняття 5.1. Природа гетероскедастичності. Основні поняття та значення. Критерії тестування гетероскедастичності та її вилучення. Оцінка параметрів регресійної моделі при наявності гетероскедастичності. Прогнозування.</p>	Лекція 5		Лекція-візуалізація

Заняття 5.2. Методи дослідження гетероскедастичності в багатофакторному регресійному аналізі.	Практичне заняття 5 2 год.	4 бали	Усне опитування. Вирішення практичних завдань щодо визначення критерію Дарбіна – Уотсона. Вирішення практичних завдань щодо визначення критерію Фон Неймана. Вирішення практичних завдань щодо визначення нециклічного коефіцієнту автокореляції»
Самостійна робота			
Тема 1. Основи економетричного моделювання у маркетингу	10	2 бали	Інформаційна база економетричних моделей: динамічні та варіаційні ряди; їхні характеристики. Роль економетричного моделювання в економічних дослідженнях.
Тема 2. Прості та загальні економетричні моделі у маркетингу	10	2 бали	Проста економетрична модель в економічних дослідженнях. Методи і критерії вибору кривої. Властивості методу найменших квадратів: найпоширеніші критерії порівняння методів оцінювання; властивості оцінок, отриманих за методом найменших квадратів. Експоненційна та степенева функції. Приклади застосування експоненційних та степеневих функцій у бізнесі. Приклади практичного застосування багатофакторної регресії
Тема 3. Мультиколінеарність в багатофакторному регресійному аналізі.	10	2 бали	Особливі аспекти мультиколінеарності у моделях багатофакторної регресії. Критерії виявлення і методи усунення
Тема 4. Автокореляція в багатофакторному регресійному аналізі	10	2 бали	Особливі аспекти автокореляції у моделях багатофакторної регресії. Критерії виявлення і методи усунення
Тема 5. Гетероскедастичність в багатофакторному регресійному аналізі.	10	2 бали	Особливі аспекти гетероскедастичності у моделях багатофакторної регресії. Критерії виявлення і методи усунення
Розділ 2 «ЗАСТОСУВАННЯ В МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ НАЙБІЛЬШ РОЗПОВСЮДЖЕНИХ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ»			
<p>Тема 6. Моделі нелінійної багатофакторної регресії. Знати: загальні поняття про нелінійні економетричні моделі, їх класифікацію. Вміти: застосовувати методи зведення загальних нелінійних економетричних моделей до лінійного вигляду Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10 Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12 Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
Заняття 6.1. Загальне поняття про загальні нелінійні економетричні моделі. Їх класифікація. Методи зведення загальних нелінійних економетричних моделей до лінійного вигляду. Методи побудови та критерії дослідження загальних нелінійних економетричних моделей.	Лекція 6		Лекція-візуалізація
Заняття 6.2. Методи їх побудови та дослідження моделей нелінійної багатофакторної регресії	Практичне заняття 6	4 бали	Усне опитування.

	2 год.		Вирішення практичних завдань щодо застосування методу зведення загальних нелінійних економетричних моделей до лінійного вигляду. Вирішення практичних завдань щодо застосування методів побудови та визначення критеріїв дослідження загальних нелінійних економетричних моделей.
<p>Тема 7. Моделі розподіленого лагу. Знати: поняття лагу, лагових змінних та моделей розподіленого лагу. Вміти: застосовувати методи побудови та критерії дослідження моделей розподіленого лагу, методи оцінювання їх параметрів Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10 Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12 Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
Заняття 7.1. Поняття лагу, лагових змінних та моделей розподіленого лагу. Роль лагу і лагових змінних в управлінні економічними об'єктами та процесами. Методи побудови та критерії дослідження моделей розподіленого лагу. Методи оцінювання їх параметрів	Лекція 7		Лекція-візуалізація
Заняття 7.2. Особливості побудови моделей розподіленого лагу в маркетингових дослідженнях.	Практичне заняття 7 2 год.	6 бали	Усне опитування,
<p>Тема 8. Аналіз часових рядів (моделі та прогнозування). Знати: основні поняття та значення часових рядів, особливості розкладання часових рядів на складові. Вміти: виявити тренд часового ряду, скласти трендові моделі за кривими зростання. Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10 Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12 Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
Заняття 8.1. Часові ряди, основні поняття та означення. Стаціонарні часові ряди. Розкладання часових рядів на складові. Тренд часового ряду та його виявлення. Трендові моделі за кривими зростання. Прогнозування економічної динаміки за трендовими моделями.	Лекція 8		Лекція-візуалізація
Заняття 8.2. Особливості побудови моделей часових рядів в маркетингових дослідженнях	Практичне заняття 8 2 год.	6 бали	Усне опитування.
<p>Тема 9. Економетричні моделі на основі системи структурних рівнянь Знати: основні поняття та значення одночасних структурних рівнянь Вміти: застосовувати методи побудови економетричних моделей на основі систем структурних рівнянь Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 5, СК 07, СК 10 Результати навчання: РН 01, РН 04, РН 06, РН 07, РН 10, РН 12 Рекомендовані джерела: 1-10</p>			
Заняття 9.1. Системи одночасних структурних рівнянь, основні поняття та означення. Проблема ідентифікації	Лекція 9		Лекція-візуалізація

Методи побудови економетричних моделей на основі систем структурних рівнянь. Непрямий, двокроковий, трикроковий метод найменших квадратів. Алгоритми. Прогноз ендегенних змінних.			
Заняття 9.2. Особливості побудови моделей на основі системи структурних рівнянь в маркетингових дослідженнях.	Практичне заняття 9 2 год.	6 бали	Усне опитування.
Самостійна робота			
Тема 6. Моделі нелінійної багатофакторної регресії.	10	2 бали	Використання фіктивних факторів у загальних економетричних моделях. Прогнозування у загальних економетричних моделях. Приклади використання в маркетингових дослідженнях загальних нелінійних економетричних моделей
Тема 7. Моделі розподіленого лагу.	10	2 бали	Моделі розподіленого лагу. Лагові змінні. Метод Шрі Алмон, метод Койка, метод Джонстона. Приклади використання в маркетингових дослідженнях моделей розподіленого лагу.
Тема 8. Аналіз часових рядів (моделі та прогнозування).	10	2 бали	Аналіз часових рядів (моделі та прогнозування). Приклади використання в маркетингових дослідженнях моделей часових рядів.
Тема 9. Економетричні моделі на основі системи структурних рівнянь.	14	2 бали	Економетричні моделі на основі системи структурних рівнянь Приклади використання в маркетингових дослідженнях моделей на основі систем структурних рівнянь.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проєктор, маркерна дошка і екран. • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. • Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ. 			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Економетрика: Лабораторний практикум / О.Г. Холод, Л.І. Ярмоленко. Д.: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2021. 96 с. 2. Козменко О. В., Кузменко О. В. Економіко-математичні методи та моделі (Економетрика). К. : Університетська книга, 2019. 406 с. 3. Диха М. В., Мороз В. С. Економетрія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 206 с. 4. Скрипник А.В., Негрей М.В. Економетрика: навч. посібник. Київ: КОМПРИНТ, 2017. 272 с. 5. Березька К. М. Економетрика: Основи теорії та комп'ютерний практикум (для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання). Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 152 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46350/1/POSIBNIK_2022_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf 6. Практикум з економетрії: навч. посіб. / О. Л. Лещинський, П69 В. В. Рязанцева, О. О. Юнькова, І. І. Юртин; за ред. О. О. Юнькової. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 256 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/pract_z_ekonom.pdf 7. Економетричне моделювання динамічних процесів розвитку ринку праці України : монографія / М. О. Оліскевич. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 400 с. URL: https://new.mmf.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/Posibnyk_Ekonometrychne-modeliuvannia-ryнку-pratsi.pdf 8. Економетрія. Ч. 1: навч. посібник / О. Волошин, Н. Галайко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 192 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/625/1/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf 			

9. Економетрика : навчальний посібник / Р. В. Руська. Тернопіль: Тайп, 2012. 224 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/614/1/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>
10. Економетрика : навчальний посібник для студентів напряму підготовки "Економічна кібернетика" всіх форм навчання / Л. С. Гур'янова, Т. С. Клебанова, О. А. Сергієнко, С. В. Прокопович. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 384 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%93%D1%83%D1%80%D1%8C%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач, який спізнився без поважної причини, вважається таким, що пропустив заняття з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач за виконання завдання отримує 0 балів
- За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення .. Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін .. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

НЕФОРМАЛЬНА ТА ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf

ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.
- Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.
- Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.
- Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf?2

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти «Економетричні моделі у маркетингу»

Якщо здобувача вищої освіти не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Здобувач має право на два перескладання. При повторному перескладанні, залік може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. Отримання студентом 0 балів (неприйнятно) тягне відрахування за невиконання навчального плану. Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль), 40 (підсумкове оцінювання - іспит):

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КІТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• Виконання практичних робіт	42 бали
	• Самостійна робота	18 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Іспит</i>	Іспит проходить у письмовій формі.	40 балів
	Додаткова оцінка	Оцінювання
Види навчальної роботи		
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:		
	Тези доповіді на фаховій конференції	3 бали
	Стаття у фаховому виданні	5 балів
	Стаття в іноземному рецензованому виданні	10 балів
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів		

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка / запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обгрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій	Достатній	Добре /

	<p>програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.</p>	<p>Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>	<p>Зараховано (C)</p>
64-74	<p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p>Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни</p>	<p>Задовільно / Зараховано (D)</p>
60-63	<p>Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.</p>	<p>Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни</p>	<p>Задовільно / Зараховано (E)</p>
35-59	<p>Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.</p>	<p>Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни</p>	<p>Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i></p>
1-34	<p>Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.</p>	<p>Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни</p>	<p>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i></p>